

čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 662/2014 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 662/2014 prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume po 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré im je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume po 500 € (slovom päťsto eur), ktoré im je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 1 147,51 € (slovom tisícstoštyridsaťsedem eur a päťdesiatjeden centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. Romana Hošovského, Mikulášska 1/a, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júna 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom

JUDr. Romanom Hošovským, Mikulášska 1/a, Bratislava, ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 99/2003 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 662/2014.

Predmetom napadnutého konania pred všeobecným súdom je rozhodovanie o určení vlastníckeho práva k v žalobe špecifikovanej nehnuteľnosti.

Sťažovatelia k doterajšiemu priebehu konania pred všeobecnými súdmi uvádzali:

„1. Okresný súd našej žalobe vyhovel a rozsudkom z 18. 1. 2007, č. k. 16 C 99/2003-149 určil že sme podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti – stavby súp. č. [REDAKOVANÉ] zapísanej v katastri nehnuteľnosti na [REDAKOVANÉ] katastrálneho územia [REDAKOVANÉ].

2. Krajský súd rozsudkom z 14. 5. 2009, č. k. 8 Co/189/2007-208 zmenil uvedený prvostupňový rozsudok tak, že žalobu zamietol...

3. Najvyšší súd SR uznesením z 31. 1. 2011, č. k. 4 Cdo 267/2009 zrušil rozsudok Krajského súdu zo 14. 5. 2009 sp. zn. 8 Co 189/2007...

4. Krajský súd uznesením 28. 2. 2013 zrušil rozsudok Okresného súdu č. k. 16 C/99/2003-149 a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

5. Okresný súd rozsudkom z 30. 6. 2014, č. k. 16 C/99/2003-371 žalobe vyhovel tak, že rozhodol o vlastníctve k stavbe súpisného čísla [REDAKOVANÉ] katastrálneho územia [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] tak, že

- priznal vlastníctvo pre [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v rozsahu po 1/24-ine,

- určil, že spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v rozsahu 8/24-tin bola neb. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a tento podiel patrí do dedičstva po menovanej a

- určil, že spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v rozsahu 12/24-tin bola neb. [REDAKOVANÉ] a tento podiel patrí do dedičstva po menovanej.

6. Proti rozsudku podali odvolanie žalované [REDAKOVANÉ] a vedľajší účastníci a vec sa nachádza na Krajskom súde (pod sp. zn. 3 Co/662/2014), ktorý o odvolaniach ešte nerozhodol“ (od 31. októbra 2014, pozn.).

Sťažovatelia ďalej sťažnosť odôvodňovali s poukazom na tieto skutočnosti:

„1. Od podania žaloby (5. 3. 2003) do termínu prvého pojednávania na Okresnom súde (3. 2. 2005) uplynulo 23 mesiacov a ďalšie pojednávanie Okresný súd uskutočnil až 25. 10. 2005, t. j. po viac ako ôsmich mesiacoch, a 26. 10. 2006, t. j. po jednom roku od predošlého pojednávania. Vo veci Okresný súd rozhodol 18. 1. 2007 rozsudkom č. k. 16 C/99/2003-149.

Na tomto zdĺhavom konaní nič nezmenili ani naše upozornenia. Predkladáme list nášho právneho zástupcu z 2. 8. 2004, ktorým – s odkazom na nečinnosť vtedajšej žalovanej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – žiadal Okresný súd o vytýčenie termínu pojednávania.

2. K odvolaniu žalovaného [REDAKOVANÉ] z 5. 4. 2007 sme sa z viny Okresného súdu vyjadrili až 15. 11. 2007. Krajský súd uskutočnil prvé pojednávanie 29. 5. 2008, to však odročil a ďalšie pojednávanie uskutočnil až o jeden rok, 14. 5. 2009, keď vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 8 Co/189/2007-208.

K urýchleniu konania neprispela ani žiadosť nášho právneho zástupcu z 26. 9. 2007 adresovaná predsedkyni senátu Krajského súdu, ktorej kópiu pripájame.

3. Obdobné prieťahy vo veci nastali aj po doručení uznesenia Najvyššieho súdu SR z 31. 1. 2011, č. k. 4 Cdo/267/2009 (2. 3. 2011).

Napriek upozorneniu najvyššieho súdu v citovanom uznesení o naliehavosti konania, Krajský súd vo veci vytýčil termín pojednávania až na 24. 9. 2012, t. j. viac ako 18 mesiacov od doručenia uznesenia Najvyššieho súdu SR.

Aj v ďalšom období Krajský súd nekonal plynule. Ďalšie pojednávania uskutočnil 29. 10. 2012 a potom až 28. 2. 2013, kedy rozhodol o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa z 18. 1. 2007, č. k. 16 C/99/2003-149 a o vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie (uznesenie č. k. 15 Co/70/2011-313).

4. Po doručení tohto uznesenia (14. 3. 2013) Okresný súd začal konať až 6. 2. 2014, kedy uskutočnil pojednávanie. Po ďalších pojednávaniach uskutočnených 28. 4. 2014 a 30. 6. 2014 rozhodol rozsudkom č. k. 16 C/99/2003-371.

5. O odvolaniach žalovaného, ďalších žalobcov a vedľajších účastníkov proti tomuto rozsudku Krajský súd doteraz nerozhodol. Vec sa nachádza na tomto súde od 20. 11. 2015.“

Sťažovatelia uvádzali, že „dlhý časový horizont konania pred Okresným súdom Bratislava I. a Krajským súdom v Bratislave ovplyvnila nekvalifikovaná, nekoncentrovaná a neefektívna činnosť oboch súdov“.

Sťažovatelia sa domáhali „titulom primeraného finančného zadosťučinenia ako jediného efektívneho prostriedku čiastočnej nápravy proti Okresnému súdu vo výške 15.000.- EUR a voči Krajskému súdu vo výške 15.000.- EUR. Podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov, ktorých sa domáhame v konaní (priamo alebo prostredníctvom budúceho dedičského konania), požadujeme náhradu nemajetkovej ujmy pre

- sťažovateľa 1. [REDAKOVANÉ] vo výške 2.500.- EUR od Okresného súdu a vo výške 2.500.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľa 2. [REDAKOVANÉ] vo výške 2.500.- EUR od Okresného súdu a vo výške 2.500.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľa 3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vo výške 2.500.- EUR od Okresného súdu a vo výške 2.500.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľku 4. [REDAKOVANÉ] vo výške 2.500.- EUR od Okresného súdu a vo výške 2.500.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľa 5. [REDAKOVANÉ] vo výške 2.500.- EUR od Okresného súdu a vo výške 2.500.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľa 6. [REDAKOVANÉ] vo výške 625.- EUR od Okresného súdu a vo výške 625.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľa 7. [REDAKOVANÉ] vo výške 625.- EUR od Okresného súdu a vo výške 625.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľa 8. [REDAKOVANÉ] vo výške 625.- EUR od Okresného súdu a vo výške 625.- EUR od Krajského súdu,

- sťažovateľa 9. [REDACTED] vo výške 625.- EUR od okresného súdu a vo výške 625.- EUR od Krajského súdu,

Uvedené náhrady odôvodňujeme najmä tým, že v dôsledku neprimeranej dĺžky súdneho konania nemôžeme užívať náš majetok, brať z neho úžitky a naša domová nehnuteľnosť sa značne poškodzuje, pretože terajší evidovaný vlastník – žalované [REDACTED] sa o nehnuteľnosť nestará, nerobí na nej opravy a rekonštrukcie. Tento stav vyplýva okrem iného aj zo znaleckého posudku [REDACTED] z 9. 6. 2012, č. 38/2012, ktorý sme predložili krajskému súdu na pojednávaní 29. 10. 2012.“.

Sťažovatelia na základe uvedeného navrhovali, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„a/ Okresný súd Bratislava I. vo veci vedenej pod sp. zn. 16 C/99/2003 a Krajský súd v Bratislave vo veciach vedených pod sp. zn. 8 Co/189/2007, 15 Co/70/2011 a 3 Co/662/2014 porušili právo [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR,

b/ Krajskému súdu v Bratislave prikázal vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Co/662/2014 konať o odvolaniach [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a vedľajších účastníkov na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. z 30. 6. 2014, č. k. 16 C/99-371 tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá,

c/ priznal primerané finančné zadostučinenie

[REDACTED] vo výške 2.500.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 2.500.- EUR voči Krajskému súdu,

[REDACTED] vo výške 2.500.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 2.500.- EUR voči Krajskému súdu,

[REDACTED] vo výške 2.500.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 2.500.- EUR voči Krajskému súdu,

[REDACTED] vo výške 2.500.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 2.500.- EUR voči Krajskému súdu,

██████████ vo výške 2.500.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 2.500.- EUR voči Krajskému súdu,

██████████ vo výške 625.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 625.- EUR voči Krajskému súdu,

██████████ vo výške 625.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 625.- EUR voči Krajskému súdu,

██████████ vo výške 625.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 625.- EUR voči Krajskému súdu,

██████████ vo výške 625.- EUR voči Okresnému súdu a vo výške 625.- EUR voči Krajskému súdu,

ktoré je Okresný súd Bratislava I. a Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu,

g/ Okresnému súdu Bratislava I. a Krajskému súdu v Bratislave uložil, aby každý z nich v rozsahu polovice zaplatili sťažovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Romana Hošovského ██████████ do troch dní trovy konania pred ústavným súdom.“.

Ústavný súd bezprostredne pred predbežným prerokovaním sťažnosti sťažovateľov zistil, že o odvolaniach ██████████ a vedľajších účastníkov krajský súd nerozhodol. Vec bola v čase predbežného prerokovania sťažnosti (po štyroch zmenách zákonného sudcu) vedená krajským súdom pod sp. zn. 3 Co 662/2014, vo veci nebol určený termín pojednávania ani vyhlásenia rozhodnutia a súdny spis bol evidovaný na vybavenie u zákonnej sudkyne ██████████.

Ústavný súd 9. februára 2017 prijal sťažnosť v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie nimi označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 662/2014 (ďalej len „napadnuté konanie), na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov a predsedu krajského súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci

konalo ústne pojednávanie. Ústavný súd zároveň vyzval predsedu krajského súdu, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľov a predseda krajského súdu, ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľov a predsedu krajského súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

K sťažnosti sa prípisom č. Spr. 3153/17 z 3. apríla 2017 (ďalej len „prípis“) vyjadril predseda krajského súdu [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že «[p]rávna vec Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16 C/99/2003 bola predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie dňa 07. 11. 2014 do oddelenia 4Co a bola jej pridelená sp. zn. 4 Co/783/2014. Rozhodnutím tunajšieho súdu Spr. 3010/2014 zo dňa 14. 11. 2014 bolo s poukazom na Všeobecné zásady platné pre občianskoprávne, správne a obchodnoprávne kolégium Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2014 v spojení s ustanovením § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 09. 2014 do 30. 11. 2014 (ďalej len „zákon o súdoch“) rozhodnuté, aby bola vec sp. zn. 4 Co/783/2014 pridelená do oddelenia 3Co, nakoľko predmetná vec (pôvodne zrušená a vrátená na ďalšie konanie uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 15 Co/70/2011-313 zo dňa 28. 02. 2013) bola znovu predložená na rozhodnutie o odvolaní o tom istom predmete rozhodovania sudcom spravodajcom (pôvodne senát 15Co – následne 3Co) – [REDAKOVANÉ]. Tejto bola následne pridelená spisová značka 3 Co/662/2014. Vo veci sp. zn. 3 Co/662/2014 bola od jej pridelenia do oddelenia 3Co dňa 20. 11. 2014 referujúca sudkyňa [REDAKOVANÉ].».

Predseda krajského súdu ďalej uviedol, že k sťažnosti nebolo možné zabezpečiť stanovisko [REDAKOVANÉ], ktorá v súčasnosti nie je sudkyňou krajského súdu, a stanovisko k sťažnosti poskytla [REDAKOVANÉ] (predsedníčka senátu 7Co),

ktorá uviedla, že „z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že Okresným súdom Bratislava I bola predmetná právna vec predložená odvolaciemu súdu dňa 07. 11. 2014 na prejednanie odvolaní žalovaného, vedľajších účastníkov na strane žalovaného v 1. až 7. rade a žalobcov v 10., 11. a 12. rade podaných proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 16 C/99/2003-371 zo dňa 30. 06. 2014. Vec bola v danom čase pridelená na prejednanie a rozhodnutie odvolaciemu senátu 4Co.

Podľa jej slov zmenou Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2015 bola vec dňa 01. 01. 2015 pridelená na prejednanie a rozhodnutie senátu 7Co v zložení [REDAKOVANÉ] (referujúci sudca), [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Dodatkom č. 5 Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave účinným k 01. 07. 2015 bola po odchode [REDAKOVANÉ] do senátu 7Co pridelená ako predseda senátu [REDAKOVANÉ]. Z toho dôvodu uviedla, že jej neprináleží vyjadrovať sa k postupu odvolacieho súdu pokrývajúce obdobie pred 01. 07. 2015.

Vo vzťahu k postupu senátu 7Co v predmetnej veci po 01. 07. 2015 konštatovala, že tento bol a i naďalej je ovplyvňovaný objektívnymi okolnosťami. Najmä počtom a skladbou vecí pridelených na prejednanie senátu 7Co k 01. 01. 2015 (370 vecí k 31. 01. 2015 s nápadom od roku 2009, z toho 125 vecí reštančných), počtom a skladbou vecí napadnutých do uvedeného súdneho oddelenia po 01. 01. 2015 do súčasnosti a personálnymi zmenami v obsadení tohto senátu k 30. 06. 2015, 01. 01. 2016 ak 01. 04. 2017 (po ktorej je vysoký predpoklad zastabilizovania senátu).

Uviedla, že ako predsedníčke senátu a v danej veci zároveň referujúcej sudkyňi jej bolo v senáte 7Co pridelených k 01. 07. 2015 spolu 98 vecí, pozostávajúcich najmä z reštančných vecí (starších ako rok). Zostatok nevybavených vecí v senáte 11Co pridelených jej na vybavenie bol k 01. 07. 2015 – 50 vecí. Dodala, že v roku 2015 v oboch senátoch predložila na prejednanie a rozhodnutie celkovo 239 vecí, v roku 2016 – 178 vecí, s priebežným zaradovaním reštančných vecí z rokov 2011 – 2014. Uviedla, že si vo funkcii predsedníčky senátu plnila v senáte 7Co vo vzťahu k dvom členkám senátu úlohy vyplývajúce jej z ustanovenia § 16 zákona o súdoch, ktoré sa počas prechodného obdobia zintenzívnili pri personálnej zmene senátu k 01. 01. 2016.

Záverom predsedníčka senátu dodala, že v danej veci boli po jej nápade na odvolací súd úpravou vyššej súdnej úradníčky zo dňa 02. 06. 2014 vzájomne doručované stranám

sporu vyjadrenia sa žalovaného k odvolaniam, vyjadrenia sa žalobcov v 1. až 11. rade k odvolaniam a vyjadrenia sa vedľajších účastníkov na strane žalovaného v 1. až 7. rade. Súčasne uviedla, že predpoklad prejednaní veci je v priebehu II. štvrťroka 2017.“.

Predseda krajského súdu uviedol, že sa s poskytnutým vyjadrením predsedníčky senátu 7Co [REDACTED] stotožňuje.

Právny zástupca sťažovateľov po oboznámení sa s prípisom vo svojom vyjadrení z 11. apríla 2017 uviedol, že «[v]yjadrenie predsedu Krajského súdu v Bratislave z 3. 4. 2017 potvrdzuje, že spis Okresného súdu Bratislava I. zn. 16 C 99/2003 na vybavenie odvolaní strán sporu bol predložený odvolaciemu súdu už 7. 11. 2014 a doteraz nebol vytyčený termín pojednávania. Má sa tak stať v priebehu II. štvrťroka 2017, t. j. temer po troch rokoch od dôjdenia spisu.

Vo veci krajský súd vykonal viac organizačných opatrení a zmien pri pridelovaní spisu do príslušných senátov resp. referujúcim sudkyňiam. Okrem vzájomného zaslania vyjadrení stranám sporu zo strany vyššej súdnej úradníčky 2. 6. 2014, žiadne iné úkony krajský súd nevykonal.

Podčiarkujeme, že predmetom odvolacieho konania je výlučne posudzovanie právnych otázok, pričom súdy v tomto smere sa musia riadiť jednoznačným stanoviskom Najvyššieho súdu SR v uznesení z 31. 1. 2011, sp. zn. 4 Cdo 267/2009. V ňom už najvyšší súd upozornil, že „vzhľadom na doterajšiu dĺžku celého konania vrátane reštitučného konania, ako aj na skutočnosť, že napriek dôvodnosti reštitučného nároku, osoby, ktorým bolo prinavrátené vlastnícke právo, resp. ich právni nástupcovia, nemôžu reálne vykonávať obsah tohto práva, je potrebné v ďalšom konaní rozhodnúť vo veci neodkladne“. Ani tento pokyn krajský súd nerešpektoval a spor ani po ďalších šiestich rokoch nie je skončený.

Nadalej nemôžeme užívať svoje vlastníctvo a predmet sporu – obytný dom v širšom centre [REDACTED] – nadalej chátra a ničí sa. Pritom ani jeden z pôvodných reštituentov sa svojich práv nedožil.

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd po dôjdení spisu z okresného súdu sa aspoň stručne a formálne neoboznámil s predmetom sporu, ale spis zaradil medzi ďalšie desiatky

iných spisov na vybavenie podľa poradovníka. Nerešpektuje tým individuálnosť jednotlivých sporov a osobitný prístup k nim.

Pokiaľ predseda krajského súdu poukazuje, že sme sa sťažnosťou podľa zákona o súdoch nedomáhali odstránenia prieťahov, poukazujeme na to, že už v predošlom štádiu konania sme sa v roku 2011 a 2012 obrátili na predsedu senátu a aj na predsedu krajského súdu so žiadosťou a sťažnosťou (pozri str. 7 sťažnosti), čo však nevedlo k žiadnej pozitívnej zmene.».

II.

Ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu krajského súdu zistil tento priebeh napadnutého konania:

Súdny spis bol predložený krajskému súdu na prerokovanie a rozhodnutie o odvolaniach 7. novembra 2014.

Po viacerých zmenách zákonného sudcu/senátu (po námietke nesprávneho zápisu veci a po opatreniach predsedu súdu v dôsledku personálnych zmien) je súdny spis v napadnutom konaní vedený pod sp. zn. 3 Co 662/2014 a rozhoduje o ňom senát 7Co, ktorého predsedníčkou je [REDACTED].

V čase rozhodovania o sťažnosti trvá odvolacie konanie dva roky a šesť mesiacov, pričom z vyjadrenia predsedníčky senátu [REDACTED] vyplýva, že predpokladá prerokovanie veci v II. štvrtroku 2017.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 662/2014.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Od 1. júla 2016 vyplýva táto povinnosť z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Ústavný súd hodnotil postup krajského súdu v napadnutom konaní a jeho jednotlivé procesné úkony vykonané do 30. júna 2016 podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a procesné úkony krajského súdu vykonané od 1. júla 2016 hodnotil podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, pretože podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Ústavný súd vo svojej judikatúre (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09) už uviedol, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia na neho obrátili s návrhom, aby o ich veci rozhodol.

1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd uvádza, že predmetom konania je rozhodovanie o odvolaní v konaní o návrhu na určenie vlastníckeho práva k v žalobe špecifikovanej nehnuteľnosti. Z právneho hľadiska predmetnú vec možno považovať za štandardnú agendu rozhodovania všeobecných súdov, pričom ústavný súd nezistil faktickú zložitosť veci, ktorá by mohla ovplyvniť doterajší postup krajského súdu.

2. V rámci druhého kritéria ústavný súd hodnotil správanie sťažovateľov ako účastníkov napadnutého konania. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovatelia svojím správaním neprispeli k predĺženiu napadnutého konania.

3. V rámci tretieho kritéria ústavný súd posudzoval postup krajského súdu v napadnutom konaní. V tejto súvislosti poukázal na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08) účastníka konania.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom konaní nevykonal ani jediný úkon smerujúci k prerokovaniu a rozhodnutiu vo veci (prerokovanie odvolaní žalovaného a vedľ'ajších účastníkov). Úkony, ktoré krajský súd podrobne popisuje v prípise predsedu krajského súdu, sú výlučne vnútornými organizačnými úkonmi súdu (pri prideľovaní a prerozdeľovaní vecí), avšak nesmerujú k meritórnemu prerokovaniu a rozhodnutiu veci.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že v napadnutom konaní došlo k opakovanej zmene zákonného sudcu, ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne na túto skutočnosť neprihliada. Ústava v čl. 48 ods. 2, zaväzuje predovšetkým všeobecné súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov. Skutočnosť, že krajský súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal alebo nemohol riešiť, nemôže byť pripočítaná na ť'archu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02).

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že predovšetkým nečinnosťou a nesústredenou činnosťou krajského súdu došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na procesné štádium napadnutého konania ústavný súd prikázal krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Sťažovatelia požadovali od krajského súdu finančné zadost'učinenie v tomto rozsahu: [REDACTED] v sume 2 500 eur, [REDACTED] v sume 2 500 eur, [REDACTED] v sume 2 500 eur, [REDACTED] v sume 2 500 eur, [REDACTED] v sume 2 500 eur, [REDACTED] v sume 625 eur, [REDACTED] v sume 625 eur, [REDACTED] v sume 625 eur a [REDACTED] v sume 625 eur.

S prihliadnutím na okolnosti predmetnej veci ústavný súd priznal sťažovateľom [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] primerané finančné zadost'učinenie každému v sume 1 000 €, ktorá je podľa názoru ústavného súdu primeraná konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 3 výroku tohto nálezu). A sťažovateľom [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] primerané finančné zadost'učinenie každému v sume 500 €, ktorá je podľa názoru ústavného súdu primeraná konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 4 výroku tohto nálezu).

Sťažovatelia tiež žiadali úhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátom, a to za tri úkony právnej služby.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Právny zástupca v sťažnosti vyčíslil trovy právneho zastúpenia.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia sťažovateľov neprevyšuje sumu vypočítanú ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Preto ústavný súd priznal sťažovateľom

úhradu trov právneho zastúpenia v uplatnenej výške, t. j. v sume 1 147,51 € (bod 5 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2017